



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5362/2018
29.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА (раније АА1) из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Горан Радановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Вукашин Секулић, адвокат из ..., ради супружанског издржавања, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 466/18 од 25.07.2018. године, у седници већа одржаној 29.11.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 466/18 од 25.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 91/2018 од 03.04.2018. године, ставом 1 изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени ББ да на име издржавања тужиље плаћа месечно износ од 1.500 евра, почев од 26.04.2015. године, закључно са 01.03.2018. године, када је тужиља добила дозволу за боравак у ..., с тим да заостале рате исплати одједном. Ставом 2 изреке, одбијен је као неоснован предлог тужиље којим је тражила да се привременом мером обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље плаћа месечно износ од 800 евра. Ставом 3 изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка у износу од 66.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана када наступе услови за извршење до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 466/18 од 25.07.2018. године одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П2 91/18 од 03.04.2018. године. Одбијени су као неосновани захтеви тужиље и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужиља због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП. Према члану 407. ЗПП ревизија може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона која је учињена у поступку пред другостепеним судом. У конкретном случају не постоји повреда у поступку пред другостепеним судом. Тај суд је о жалби тужиљиној одлучио по својим овлашћењима да одбије жалбу као неосновану и потврди првостепену пресуду, без потребе за одржавањем расправе пред другостепеним судом у ситуацији када је прихваћено чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примена материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА (у проведеном поступку презимена АА1) рођена ... године, по занимању професор ... и ... и ..., била је у браку са туженим ББ. Брак је закључен ... 2001. године. Заједница живота између супружника је престала ... 2015. године. Брак је разведен у децембру исте године. Тужиља је од 15.11.2002. године била у сталном радном односу у Основној школи у ..., као наставник математике. У току брачне заједнице, због околности да је тужени био упућен на рад у дипломатско конзуларно представништво Републике Србије у ..., тужиља се користила мировањем радног односа у школи и последњих година заједничког живота са туженим живела у По престанку брачне заједнице тужиља је остала да живи у Пошто се није вратила на рад по истеку периода мировања радног односа у школи у ..., тужиљи је отказан уговор о раду и радни однос престао са даном 22.03.2016. године. У марту 2018. године добила је дозволу за боравак у ... на пет година.

По престанку заједнице живота странака, тужени који је остваривао месечна примања у износу од 2.658,08 евра и 79.890,00 динара, напустио је стан у ... 26.04.2015. године. Тужиља је остала у стану до истека закупа. Тужени је уплатио тужиљи укупно 1.400 евра. Уз то, она је повремено остваривала приходе као ... и давањем часова Ценећи њено држање и опредељеност да по престанку брачне заједнице са туженим и разводу брака, остане да живи у ... и не врати се на рад по истеку периода мировања радног односа у школи у ..., нижестепени судови су закључили да се на страни тужиље нису стекли законом прописани услови за остварење права на супружанско издржавање.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које овај суд прихвата као правилне.

Одредбом члана 151. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“, број 18/05), прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима. Ставом 3. тог члана прописано је да нема право на издржавање супружник ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за другог супружника.

Према изнетом, поред услова недовољности средстава за издржавње, захтева се да је супружник неспособан за рад или је незапослен. До престанка заједнице живота у браку и развода брака, тужиља је имала статус запослене у школи у Престанком брачне заједнице отпао је разлог због којег је тражила мировање радног односа. Тим поводом, она је имала на располагању могућност да се врати на рад, али то није учинила. Имајући у виду да тужиља током поступка није доказала да су постојале непремостиве препреке да свој радноправни статус активира радом од којег би могла да подмири сопствене потребе, а да је као радно способна особа својим пропуштањем и пасивним ставом у односу на запослење у школи протеком времена изазвала престанак радног односа, правилно су нижестепени судови закључили да у конкретном случају нису испуњени кумулативно постављени услови из члана 151. став 1. Породичног закона за утврђивање обавезе туженог да доприноси издржавању тужиље у траженом периоду.

У погледу навода о испуњености услова предвиђених у члану 151. Породичног закона ревизија није основана. Тужиља је као радно способна особа имала заснован радни однос у време престанка брака. Последица пропуштања да се врати на рад, накнадно је наступила као резултат њеног одређења да по престанку брачне заједнице остане да живи у Чињеница да тужиља у ... није имала запослење, не утиче на другачије пресуђење у овој правној ствари. Тужиља је имала радни однос у ... и као способна за рад је имала могућност да радом обезбеђује средства за сопствену егзистенцију. У таквој ситуацији, нема услова да јој се досуди издржавање на терет туженог.

Наводима ревизије се оспорава утврђено чињенично стање, што у ревизијском поступку није дозвољено, по члану 407. став 3. ЗПП (осим у случају из члана 403. став 2. и то ако је посебним законом прописано, ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака и ако је другостепени суд усвојио жалбу, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака, што овде није случај). Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију тужиље и одлучио као у изреци применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Биљана Драгојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић